

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)
Postboks 5091 Majorstua

0301 OSLO

Hamar, 19.06.2014

Deres ref:

Vår ref: Sak. nr. 14/4507 - 7
Saksbeh. Arne Magnus Hekne Tlf. 94 78 85 25/Ove Holseng

Svar på høring- Nøra kraftverk i Os kommune

Det vises til brev av 22.04.14, med svarfrist 20.06.14, vedrørende høring av 6 småkraftsaker nord i Hedmark fylke. Hedmark fylkeskommune har valgt å svare for en søknad pr svarbrev. I det følgende behandles søknaden om bygging av Nøra kraftverk.

Nøra kraftverk

Nøra kraftverk planlegges i elva Nøra i Os kommune. Kraftverket er omsøkt med inntaksdam av beting med bredde ca. 50 m og høyde ca. 3 meter og rørgate på 4200 meter ned til kraftstasjonen. Utbyggingen vil føre til redusert vannføring på en 4,7 km lang elvestrekning med planlagt differensiert minstevannføring. Kraftverket vil gi en årsproduksjon på 13,3 GWh. Det er ingen vannkraftutbygginger i elva fra før.

Forholdet til laks og innlandsfiskeloven og vannforskriften

Nøra er en sideelv til Glomma. Det er ikke utført fiskebiologiske undersøkelser i Nøra tidligere, men da elva ikke innehar naturlige vandringshindere er det å anta at elva har en viktig funksjon som gyte- og oppvekstområde for langtvandrende bestander av harr og ørret i Glommasystemet i tillegg til å inneha stedeegne stammer av samme arter. Som for Folla er disse urørte sideelvene i denne delen av Glommavassdraget, mellom inntaksdammen ved Høyegga og Røstefoss kraftverk i Glomma, viktige for ørret og harr og enda viktigere blir disse områdene dersom omsøkte Tolga kraftverk blir en realitet, jf. naturmangfoldloven § 10 om samlet belastning.

Fylkesdirektøren

BESØK: Parkgata 64, Hamar POST: Pb. 4404, Bedriftssenteret, 2325 HAMAR
TELEFON: 62 54 40 00 E-POST: postmottak@hedmark.org ORG.NR: 942 116 217

www.hedmark.org

Fylkeskommunen mener at miljøvurderingen vedrørende harr og ørret er godt utredet og støtter seg til de vurderinger som er gjort. Fylkeskommunen mener imidlertid at det må utføres en fiskerbiologisk undersøkelse for å styrke beslutningsgrunnlaget. Fylkeskommunen har ingen ytterligere bemerkninger utover det som er nevnt i rapporten.

I vann-nett er berørte elvestrekning benevnt med id. nr. 002-1923-R Nøra. Elva har status god økologisk tilstand og oppfyller dermed vannforskriftens miljømål for overflatevann. Fylkeskommunen påpeker at nye tiltak i vassdrag skal vurderes etter vannforskriftens § 12.

Kulturvern faglige forhold

Automatisk fredete kulturminner

Som det framgår av konsesjonssøknaden, er det ett automatisk fredet kulturminne som ligger tett inntil tiltaksområdet. Det er ei fangstgrop (id 120361-1) som er en del av et større fangstanlegg. Fangstanlegg utgjør som regel rekker med groper som normalt må ses som ett kulturminne og ikke isolert hver for seg. I henhold til søknaden berøres ikke selve gropa, men det gjør selve kulturminnelokaliteten slik den ligger inne i nasjonal kulturminnebase "Askeladden". I søknaden refereres det til lokalitetsgrensa som sikringssone tilhørende selve kulturminnet- altså automatisk fredet. Det opplyses om at denne sonen som er vist som kulturminnelokalitet er å anse som en visualisering av fangstanlegget. Det er om lag 300 meter fra den aktuelle fangstgropa til den nærmeste mot sørvest. Det er videre store areal med dyrka mark mellom dem og det kan ikke utelukkes at det finnes spor etter flere fangstgroper i undergrunnen under pløyselaget. På grunn av den store avstanden mellom fangstgroperne i dette fangstanlegget, har vi tatt bort polygon som visualiserte anlegget og den juridiske sikringssonen rundt fangstgroperne ligger inne med 5 meter regnet fra ytterkanten av vollen som omkranser selve groperne. Dette gjelder også for fangstgrop id 120361-1 som i henhold til søknaden ikke blir berørt av de planlagte tiltakene. På grunn av den lange avstanden til nærmeste bevarte fangstgrop, samt områdets topografiske forhold, ses det som relativt uproblematisk at traséen blir liggende mellom de aktuelle fangstgroperne. Det forutsettes imidlertid at det ikke foretas noen form for inngrep som berører sikringssonen.

Det vises for øvrig til varslingsplikten etter kulturminneloven § 8, andre ledd dersom det oppdages tidligere ikke kjente automatisk fredete kulturminner i forbindelse med gjennomføringen av tiltakene. Det er viktig at fylkeskommunen varsles omgående ved eventuelle funn av slike kulturminner.

Samlet vurdering

Etter en samlet vurdering og ut fra dagens kunnskap om elvas funksjon for fisk, mener fylkeskommunen at naturmangfoldlovens § 9, føre-var-prinsippet, kommer til anvendelse og at søknaden om bygging av Nøra kraftverk frarådes. Fylkeskommunen mener at søknaden må suppleres med en fiskerbiologisk undersøkelse for å bedre vannressursmyndighetens beslutningsgrunnlag og for å bedre kunnskapsgrunnlaget jf. naturmangfoldlovens § 8. Dersom

HEDMARK
FYLKESKOMMUNE

det allikevel gis tillatelse må det stilles strenge krav til avbøtende tiltak, deriblant krav om velfungerende to-veis fiskepassasje forbi inntaksdam.

Med vennlig hilsen

Erlend Myking
ass. fylkessjef
Samferdsel, kulturminner og plan

Elisabeth Seip
kulturvernleder

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Kopi til:
Fylkesmannen i Hedmark
Os kommune
Sametinget